

Talousarvion 2026 valmistelutilanne

Kunnanhallitus 03.11.2025 § 197
136/02.00/2025

Valmistelija

Talousasiantuntija Taina Koivisto, kunnanjohtaja Arto Ylönen

Kunnan taloussuunnitelmaa vuosille 2026–2028 on valmisteilla ottaen huomioon tulot ja menot mahdollisimman realistisesti. Taloussuunnitelmavuosiin sisältyy edelleen epävarmuutta verotulojen kertymän ja valtionosuuksien kertymäkehityksen osalta. Valmisteilla oleva valtionosuusuudistus toteutunee taloussuunnitelmavuonna 2027. Kunnan vastuu työttömyysetuuksien rahoituksesta laajeni ja tälle vuodelle on tilinpäätösarvio 273 000 euroa mikä ylittää talousarvion 218 300 euron 54 700 eurolla. Talousarvioon 2026 on arvioitu syykuun laskun mukaan 290 000 euroa ja tähän liittyy epävarmuutta siitä miten työttömyys etenee vuonna 2026 johtuen kuluvana vuonna tapahtuvista lukuisista yhteistoimintaneuvotteluista.

Lemin kunta sai katettua alijäämänsä viime vuonna ja kerrytti ylijäämää 414 000 euroa. Ensi vuoden talousarvio ei sisällä lomautuksia ja palkat on arvioitu olemassa olevien työsuhteiden mukaan. Kuluvana vuonna puunmyynti ei toteudu talousarvion mukaisena, joten 120 000 euroa on vuoden 2026 talousarviossa kertaluonteisena eränä, jotta tilikauden tulos saadaan ylijäämäiseksi.

Vuoden 2026 talousarvion valmistelussa ennallaan pidetty 9,9 veroprosentti tuottaa Kuntaliiton veroennustelaskurilla vuodelle 2026 tuloveroja 5 959 000 euroa eli muutos on +3,4 % tämän vuoden 5 762 000 ennusteeseen verrattuna. 0,1 prosenttiyksikön korotus lisäisi tilitysarvioita 55 000 euroa. Talousarvion valmistelussa lautakuntien esitykset huomioiden vuosikate on 595 200 euroa, mikä vastaa tilikauden poistoja. Poistoissa ei kuitenkaan ole arviota loppuvuonna toteutuvien tai talousarviovuoden investointien uusien poistojen vaikutusta. Vuosikate riittää rahoittamaan vuoden 2026 lainanlyhennykset, mutta suunnitellut nettoinvestoinnit pitää rahoittaa nähtävästi pitkäaikaisella lainalla.

Tilastokeskuksen omavaraisennusteessa vuoden 2025 lopussa väkiluku olisi 2814. Syyskuun 2025 ennakollinen väkiluku oli 2868 eli lisäystä 31.12.2024 tilanteeseen 19 henkilöä ja tilastollinen ero on +54 asukasta. Kuluvan vuoden positiivisella väestökehityksellä toivotaan olevan vaikutusta vuoden 2027 valtionosuuksiin. Tosin vuoden 2027 valtionosuusuudistuksen vaikutukset voivat näkyä valtionosuuksia heikentävä. Talouden tasapainottamista arvioitaessa suunnitelmavuosi 2027 näyttää hieman alijäämäiseltä.

Tuloslaskelmaosa (1 000 €)	TP 2024	Muutettu ta 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Myyntituotot	717,5	832,3	297,7	182,7	177,7
Maksutuotot	106,1	79,8	77,8	77,8	77,8
Tuet ja avustukset	229,9	188,0	119,0	62,2	21,0
Muut toimintatuotot	314,6	277,8	316,3	316,3	316,3
Valmisteverastojen muutos	7,4	1,5	0,0	0,0	0,0
Toimintatuotot	1 375,5	1 379,3	810,8	639,0	592,8
Henkilöstökulut	-5 081,6	-5 304,1	-5 447,0	-5 496,4	-5 604,5
Palvelujen ostot	-1 973,3	-2 307,3	-2 038,1	-1 995,8	-1 970,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-752,1	-882,5	-762,8	-753,1	-751,9
Avustukset	-277,3	-432,4	-501,1	-501,1	-501,1
Muut toimintakulut	-370,5	-361,1	-339,1	-331,4	-292,1
Toimintakulut	-8 454,8	-9 287,4	-9 088,1	-9 077,8	-9 120,3
Toimintakate	-7 079,3	-7 908,0	-8 277,3	-8 438,8	-8 527,5
Verotulot	7 251,0	7 285,0	7 494,0	7 609,0	7 841,0
Valtionosuudet	1 394,9	1 460,6	1 450,5	1 450,5	1 450,5
Korkotuotot	18,9	18,9	18,9	18,9	18,9
Muut rahoitustuotot	29,1	18,1	15,4	15,4	15,4
Korkokulut	-108,7	-106,3	-70,8	-62,5	-44,9
Muut rahoituskulut	-14,2	-28,3	-35,5	-35,5	-35,5
Rahoitustuotot ja -kulut	-74,8	-97,6	-72,0	-63,7	-46,1
Vuosikate	1 491,9	740,0	595,2	557,0	717,9
Suunnitelman mukaiset poistot	-615,1	-613,6	-584,5	-563,2	-541,6
Kertaluonteiset poistot	-8,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Poistot ja arvonalentumiset	-623,3	-613,6	-584,5	-563,2	-541,6
Tilikauden tulos	868,6	126,4	10,7	-6,2	176,3

Esittelijä

Kunnanjohtaja Arto Ylönen

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää merkitä talousarvion valmistelutilanteen tiedokseen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.